

POKROK

PUBLISHING CO.

vydáva

POKROK ŘÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb.; ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb.; ve Wilson, Kans., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$2.00. Pro Kanadu \$2.50. Do Evropy \$3.00 ročně.

Zásilky peněz dají se pomocí peněžních poukazů (Money Orders), ex pressních poukazů (Express Money Orders), bankovních poukazů (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Omamujete-li své přestěbování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů členů ať se obracejí k představenému (Money Orders), ex pressních poukazů (Express Money Orders), bankovních poukazů (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

46

SPOJENÉ STÁTY A RAKOUSKO-UHERSKO.

Poměr mezi Spojenými Státy a Rakousko-Uherskem, jemuž sice válka dosud nebyla úředně prohlášena, ale daleko k ní není, jest takový, že zcela jistě stane se předmětem vážného jednání kongresu, až se tento na počátku příštího měsíce sejde. Rakousko-Uhersko přerušilo diplomatické styky se Spojenými Státy 9. dubna letošního roku následkem situace, jež produkovaná byla naší válkou s Německem; ale k formálnímu prohlášení války, jako v případě Německa, jak předem podotknuto, nedošlo. Není možno, že nyní nějaký postup rakouského a německého vojska do Itálie a nutná potřeba tohoto království, aby Spojené, zejména Spojené Státy, zasloužily se válečnými potřebami, nečiní nutným, aby naše nyní již nepravidelné stanovisko přeměněno bylo v otevřené prohlášení aktivní nepřítelství? Itálie aspoň po něm volá a mnoha okolnostmi je vysvětluje.

Potopení parníku "Aneona" ve dlo k srážce mezi oběma vládami. V úředních kruzích ve Washingtoně všeobecně se soudilo s jistou oprávněností, že loď nebyla potopena rakouskou submarinou; ale že Německo donutilo Rakousko, aby přijalo zodpovědnost za tím účelem, aby samo zbaveno bylo potíží v době, kdy jeho vlastní ponorková činnost zvláště dráždila naši zemi. Zjevná roztržka mezi Rakousko-Uherskem a Spojenými Státy byla odvrácena, ale ne docela odstraněna, projevem politování se strany Rakouska a slibem, že k podobným nepřátelským činům více již nedojde.

Ale naše vláda měla ještě jiné příčiny k nepřátelství v činnosti tajných agentů rakouských a zástupu rakouské konzulární služby po celé zemi, na východě i západě americkém, právě jako ve střední části. Zmocněním se listin v officích vlády L. W. W. dokázáno nade vše pochybnost, že značná část poslední zločinné činnosti ve smyslu vyvolávání nespokojenosti v municiích továrnách a bouřlivých stávek v západních dotech mohla býti stopována až k tajným agenturám rakouským, které všemožným způsobem nepokoje tyto podněcovaly. Objevení tajné propagandy špionážské řízené německým vyslancem Bernstorffem v naší zemi, dokázalo jasně, že nejen Němci z říše a Němci rakouští svorně pracovali dohromady, ale že jisté nanevšeji desperátní podniky podvratné prováděny byly rakouskými agenty.

Vláda naše uznávala tuto nebezpečnou činnost v době, kdy prohlásila Německu válku, posláním celé diplomatické a konzulární služby rakouské domů, jak toho byli všichni svědkem. Ale tímto aktem nezbyla ještě zemi od rakouského špionáže, a není pravděpodobno, že bude s to tuto neplechu a potíž odstranit po tak dlouho, pokud nynější poměry budou existovat mezi oběma zeměmi. Německo bude jenom prospívat a prospívá cosi podobného.

Administrace z příjmu, které ne-

pochybně byly dostatečně důležitými, až dosud nenaléhala, aby prohlášena byla válka Rakousko-Uhersku. Ve světle přítomných událostí, právě jako minulých zrádných činů vídeňské vlády, bude dle všech známek nevyhnutelné, aby kongres v nastávajícím zasedání postavil Spojené Státy také proti tomuto nepříteli, jenž jest ostatně již nepřitelem neúředním, tajným.

ÚKLADY V ZÁKOPECH.

Rusové jsou snad jediným národem na světě, který se řídí křesťanským příkazem: Miluj svého bližního — i když je tvým nepřítelem — jako sebe samého. V této válce dovedli se bratřit i se svými největšími škůdci a aby jich nemuseli zabíjet, zabili raději vlastního bratra a krajana, který jim nechtěl poskytnouti koně k útěku aneb jiným způsobem jim ve zpáteční cestě překážel. O jiných vojákách se to říci nedá. Domněnka, že snad některý lid bojuje jen proto, že ho důstojník a revolverem od zadu pohání a že snad lituje toho, na koho střílí, je do základů klamná. Ani z daleka tomu tak není. Většina vojáků bojuje s celým srdcem a s krajní nenávistí a z něho se neraduje více jako vidí-li nepřítel v krvi k zemi se potáceti.

Němci zvláště jsou v tom ohledu pověstní. Kde nemohou zabít v boji otevřeně, hledí nepříteli odpravit zákerně. Na Francouze a Angličany nastražují všemožné léčky v opuštěných zákopech. Nepřátelé hledí jim to dle možnosti opláceti, ale Němci mají v výhodě — aspoň jednu — že jsou stále na ústupu a mohou nepříteli přepouštěti své bývalé zákopy, kdež na nové obyvatele čeká nejedna zákeřná past. Když nabudou jistoty, že zákop opustití musí, nastraží na Angličana nebo na Francouze sta nástrah, které každého, kdo se jich dotkne, zabijí anebo mrzačí. Nástrahy tyto jsou den ode dne důmyslnější, ale naopak také lidé, kteří se nových zákopů ujímají, jsou zkušenější a opatrnější. Některé z těchto léček byly tyto popsány v jistém americkém listu.

Americký zpravodaj píše: "Důstojník, který mne přivlekl do přední polní nemocnice hned za bojštěm, ukázal mi na vojáka, kterému právě obvazovali ránu, otěklý a ošklivý pochrumávaný kotník: "Co myslíte, od čeho má tu ránu?" Maso bylo zčernalo a naběhlé, ale na kůži bylo několik otvorů jako od ostrých zubů. Když byli na řece Sommě krokodilové, byl bych hádal, že je některý z nich lapil a pokousal. Ale v těchto krajích žádný není. Co by to mohlo býti? "Zákopová past," řekl mi důstojník logicky, "anebo spíše více patří. Od té doby, co se na nepřítel tlačíme, co jej z místa na místo zapuzujeme, nacházejme všude taková přátelská překvapení. Němci je kladou buď do opuštěných zákopů anebo na místa, kde jsou úzké průchody v drátových zásekách. Z našich lidí nedalo se jich mnoho chytiti, celkem asi dva nebo tři, ale našli jsme celou řadu jiných pastí a různých dábelsky vymyšlených léček, jejichž účelem bylo zadržovati náš postup a poskytnouti jim odlehu na ústupu. Ve skutečnosti první naší prací nyní, když se nového zákopu zmocníme, jest pátrání po léčkách a nástrahách nepřítelům zanechaných."

Tyto zákopové pasti jsou nejobtížnější věc v oboru moderního válečnictví a zřizují se v pravém slova smyslu vědecky. Němci, ve všem důkladní, věnují se jim s velikou pozorností a dělají z nich pravé umění. První věcí toho druhu ovšem byly podkopy, uplácené prachem anebo jinou výbušninou, která se uvede v explozi, jakmile nepřítel místo zaujme. Ty však jsou nepraktické dnes, kdy francouzská a britická děla do zákopů buší tak mocně, že by se v něm žádná výbušnina nestržela, ani hluboko pod zemí. Velice hojně se užívá vláček jam, v nichž se ostré bodáky, hluboko pod zemí umístěné, pokrývají větve a trávou. Voják, který do takové jamy padne, zřídka unikne osudu, aby se nenabodnul. Pastě zákopové, které se ličí tam, kde Němci zvolna a pravidelně ustupují, nanevšeji se ovšem ustavičně zdomokňují a mění, neboť dle pravidla, že splezné dítě boji se ohně, nedě-

se čekati, že by se vojáci francouzští a angličtí dali dvakrát chytiti na léčku stejnou. Celkem však je to velká práce s malým výsledkem, chycených bývá přece jen žalostně málo.

Často se stává, že se v zákopech najdou rozházené dráty anebo kusy kovu, které překážejí a které třeba odstraniti. Dotkne-li se jich některý voják, spojí se elektrická baterie a zapálí na některém místě dynamitou bombu se zlými následky. Ale i tomu se odpomohlo, odstranování takové neděje se rukou ani z blízka. Vypadá-li něco podezřelé, rozdrť se to ručním granátem z větší vzdálenosti. Ale zásoba nástrah zdá se býti nevyčerpatelná.

Jeden britický voják v těchto dnech ukázal zpravodaji zásobu památek, které na bojišti nasbíral. Většina jich pocházela z německých zákopů, v nichž se vždycky něco ukoristí. Mezi nimi byla fotografie, pečlivě v novinách zabalená, svědčící o tom, že to není památka jen ledabylá. Představovala mladou Němku, patrně milenku některého bavorského Michla nebo pruského Fritze, ale byla prostřelena mnoha kulemi. "To jste vzal německému vojákovi?" ptal se zpravodaj. "Ne, to jsem jenom sejmul se zdi." — "Ale, ale, to jsem nevěděl, že angličtí vojáci válejí také proti ženám! Takhle hanebně jí rozstřílet!" — "Ano," odpověděl voják s úsměvem, "ona válela proti nám a tu nám nezbylo nic nežli válejí proti ní a rozstřílet ji." A z dalšího vypravování dovedl se zpravodaj toto: "Němci jsou velmi rádi sbírají fotografie, které najdou pověšené na zdi zákopů, aby měli něco na památku. To je uvedlo na myšlenku, hodnou německé kultury. Zakopali do země dynamitou bombu a spojili ji s elektrickou baterií, která ji zapálí. Dotkne-li se někdo obrázku nad ní připraveného. Asi dvakrát nebo třikrát se stalo, že bomba skutečně vybuchla, ale od té doby léčka nepracuje. Angličané kdekoli nějaký obrázek spatří, napřed jej rozstřílí, anebo jiným způsobem se zabezpečí a potom teprve jej se zdi sejmou. Takových prostředků bývá jeden hledí vyzrát na druhého, je na sta."

ZLATO, NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZBRANĚ VÁLČNÁ.

Nikdo neupřel, že ze všech válečných zbraní dávnověku i dneška je nejdůležitější zlato, leč i v nedobytných podzemních pokladnách velikých státních bank. Zajiště, že správně bylo slovo starého Montecucciolioho, jenž řekl, že v vedení války je zapotřebí za první peněz, za druhé peněz a za třetí opět peněz. A peněz, skutečnými penězi, je dnes jen zlato. Proto také hraje tak velkou úlohu ve všem mezinárodním podnikání a v mezinárodním obchodu. A proto má nad zajímání malý výlet do říše tohoto bůžka, kratičká procházka technickou výrobou zlata, jímž je dnes kryta veškerá jeho světová velká spotřeba. Romantika potulných zlotokopů a hledačů kalifornských je už dávno pryč, a také již rýžování a propírání zlata náleží minulosti. Dnes i zde zvířetná mocná věda chemická: zlato je dnes těženo "vědecky", tak zv. chemickým procesem kyanidovým, a to z každého kamene, z každé rudy, ve které je obsaženo alespoň šest gramů tohoto vzácného kovu na tisíc kilogramů celkové hmoty. A jak si počiná takový těžitel zlata?

Ruda nebo kamení které je "podezřelé" z drahocenného obsahu, je nejdříve na zvláštních mlýnech droubenec rozezlata na prášek. Některé z rud musejí býti ještě před touto procedurou praženy ve zvláštních pecích za patřičného přístupu vzduchu. Semletý jemný písek vpravuje se pak do velkých kádí — nazývají je kádemi kyanidovými — tak ohromných, že v některých hutích mívají průměr až šestimetrový a jsou podle toho i patřičně vysoké. Nyní se k masě přidá rozředěný roztok kyanidu draselnatého (cyanidu) a ten je pomocí velkých pump promícháván s rozředěným pískem rud, až veškeré zlato je z kamene cestou chemickou odstraněno a sloučeno v novou chemickou hmotu s kyanidem draselnatým.

Tato nová zlato chovající slou-

čenina, načež podléhá proceduře další. Záleží v tom, že zlato odděluje se z roztoku chemikálií buďto pomocí elektrického proudu (elektrolýza), jenž tekutinu rozkládá a volné zlato vylučuje na negativním pólu — anebo pomocí zinkových pilin, jež dočelí "poklesnutí" zlaté hmoty ke dnu ve formě zlatého nánosů. Tento se potom ovšem musí ještě v malých zvláštních pecích, k tomu určených, přetavovati.

Před vynalezením této velmi jednoduché a výhodné těžební metody zůstávalo velké procento zlatých rud, dnes výhodně zpracovává, úplně bez užitku, poněvadž se těžiti nevyplácelo. Růžování propírání zlatých zrnek dalo se s výhodou jen tehdy, kdy procento zlata v kameni vrostlého a volného bylo značné. Veškeré zlato však, které se tu objevovalo nikoli ve stavu volném, nýbrž sloučeno s jinými prvky, získati se touto cestou ovšem nedalo. Při práci rýžovací mnoho volných zrnek přišlo rovněž na zmar, možno říci, že všecka, jež byla pod 1-40 milimetrů. Tedy veškeren "zlatý prach", který zcela neviditelně přecházel do plynové vody a dlouho ještě v ní koloval, nežli se usadil na dně v oisku nebo v bahně.

V Americe, v Africe i v Asii, tedy v zemích na zlaté rudy nejobtížnějších — mnoho zlata má i Urál, — je dnes velmi mnoho takovýchto zlatých hutí, obrovských závodů, je z rozezláté, zlato chovající inoučky těží ryzí kov kyanidovou cestou. Možno říci, že tímto způsobem vyrábí se dnes největší část zlata, již se kryje světovou potřebou. Roku 1911 bylo ho takto vyrobeno za více než 2 miliardy koro. V pahorkovitých, hornatých územích západní Ameriky (hlavně i v Kalifornii) spatříme velmi často zvláštní, rázovité staro-české budovy, obvykle na horských mírných svazích základané. Jsou to závody na kyanidovou výrobu zlata, k nimž se ruda, buď již upravená neb surová, přivážívá v přečetných vagoncích. Jsou to takové "zlaté mlýny", kde bývá zlato nejenom kyanidovou cestou z rud vyháňeno, nýbrž i čišeno, přetavováno a lito ve zlaté tyče neb cihly. Neunavě pracují mlýny, neunavě vykonává kyanid "raselnatý" svůj odlučovací proces; bez odpočinku a klidu, ve dne i v noci, ve stále jednotvárné práci je tu těžna hmot, která uvádí lidstvo v živé nadšení, pohání v zápas a boj a které si mnohý z lidí váží více než vlastního života.

A přes to, že dnes dobýváme lesklého tohoto kovu cestami nejvydatnějšími, přece jen jeho výroba člověčenstvu úplně neuspokojuje. Podobná lernejské saní, přináší každá nově rozřešená otázka spoustu otázek jiných, ježle ne rozřešených. Jestliže jest nalezena nová zkušenost, vynoří se na sta nových detailů, které si vyžadují zlepšení nebo řetění přírodnějšího. Stále se snažíme na příklad zlevnití suroviny anebo zlevnití způsob, jímž z této suroviny dobýváme jádra. A tak i při dnešní výrobě zlata, stále se naskytá otázka: možno výrobu ještě zjednodušiti, učiniti prostší, kratší, lacinější? Možno vytěžit z daného množství materiálu dražšího kovu více? Není to málo, získáme-li zlata šest gramů z tisíce kilogramů kamení? Neboť jest jisto, že veškerého zlata jsme se přece jen zmocnili, že je ho tu snad ještě o čtvrt či o pět gramů více. A po této poslední možnosti touží lidská vůle nejvíce.

Kdož by se tedy divil, že dnešní člověk už není spokojen s pouhým dobýváním zlata z rud, kde je ho asi šest miliontím procenta, nýbrž že ve své romantické vášni pokroku zatoužil i po takovém "zlatém dole", kde ona procenta dražšího kovu jsou stokrát, ba tisíckrát nepatrnější! Tímto zlatým dolem jest oceán. Dobýváme-li z tisíce kilogramů rud šest gramů zlata cestou kyanidovou, máme nádejí dobytí z 300,000 kilogramů mořské vody sotva jediný gram, tedy sotva pouhou 1-2000 ote částky, kterou nám poskytne nejlacinější "zlatý kámen". Člověk ovšem nerad couvá před něčím, a nadhodití dílek zlata ze 200,000,000 dílků mořské vody, bylo už také přikročeno k čin. Vždyť mnohým na tom ani nezáleží, zda se výroba vyplatí — jde tu především o efekt vědecký, o pokus.

Nuže, počítejme: kubický metr mořské vody podle chemické analýzy obsahuje 5 miligramů rozpustitelného, nikoli v prášku plovoucího neb vtoušeného zlata; kub. kilometr vody 5 kilogramů. A poněvadž veškerá světová moře při okrouhlém počtu obsahují přes 1,200,000,000 kubických kilometrů vody, je v nich celkově zlata přes 6,000,000,000 kilogramů. Dnes máme žele, že roční výtěžek zlata na celé zeměkouli se odhaduje na 500 tisíc kilogramů; užitím výše uvedené metody kyanidové, může dobře stoupnouti o nových 100,000 kg. Výše však asi už souditi není možno. Což jest to však všecko proti onomu ohromnému miliardovému množství ve vodě mořské!

Člověk ovšem přikročil i k onomu problému — už i z té oceánové hloubky se snažil těžiti zlato. První plány byly řešeny tím způsobem, že mořská voda se načerpala do ohromných kádí a že se k ní přičinilo, aby nastala chemická reakce zinkové soli; jejím působením se totiž zlato z roztoků vylučuje ve formě jemných kapiček. Proti všemu očekávání však účinek nebyl takřka žádný. Zlato se v očekávané míře nevyloučilo. Ukázalo se, že mořská voda chová zlato v tak nesmírně nepředstavitelně zředěném roztoku, že reakce zinkové soli vůbec nepůsobí! A ukázalo se dále, že kdyby se přece jen jakési zlato vyloučilo, a to docela i veškeren kov podle výpočtu v mořské vodě obsažený, přece jen by se výroba tímto způsobem naprosto nevyplácela, poněvadž jednak celá nákladná zařízení, jednak dlouhá doba trvání reakce a všecko, co s manipulací souvisí, přišlo by nesmírně draho. Rozhodně by několikrát převyšilo cenu vyloučeného zlata.

A přece se duch lidský nepoddal! Ve vodě zlato je, nutno tedy dále hledati cesty, jak se ho lacině zmocnit. Na březích Atlantického oceánu došlo tedy v letech 1910 a 1911 u Fire Islandu a na několika místech jiných, k zajímavým, podivným pokusům. Chemikové hledali — a konečně také našli — zvláštní látku, která i na nejvíce zředěné zlaté roztoky reaguje tím způsobem, že při prosakování těchto roztoků v sebe zlato přejímá, zadržuje, pozvolna zhušťuje a úplně poutá. Nabývá se takto pomocí této látky za daných okolností, jakési "uznělé rudy" zlaté, z níž se pak ryzí kov může už dobytí snadno. Nalezlo se, jak ona "zhušťovací látka", přes níž mořská voda se pouští, může být účelně vytvořována a udržována; nalezlo se zvláštním sestavením čerpadel, že potřebné čerpání vody z oceánu na nastavenou látku může se diti značně lacině; nalezlo se, že podobné tovarny na zlato z mořské vody mohou existovati i tam, kde by se jiným továrnám nedářilo; nalezl se docela způsob, jakým jest možno zadržovanou vodu vracet oceánu, tak aby se znovu nedostávala do čerpadel.

Avšak, nebude snad dlouho trvat, a člověk bude své zlato, po kterém tolik dychtí, nejenom vyntolukati a rozemlati z rud, nýbrž i vysávat z nezměrných hlubin světových oceánů.

ZÁPAD A SEBEVRAZDY

LIDÉ, myšlenkami sebevražděnými se zabývající, přestěbovatí by se měli co nejdříve na atlantické pobřeží, kde osklivá nálada ona by je opustila. Proč, není sice zcela jasno, ale faktem zůstává přece, že sebevraždě, poměrem ku početnosti obyvatelstva, jsou mnohem četnějšími na pobřeží pacifickém než atlantickém.

Fakt tento uveden je v nedávno vydané brožurce pojistující společnosti Prudential. Knížecko tu sestavil Dr. Frederick L. Hoffman na základě mnohaletých šetření a záznamů zmíněné společnosti. Uvádí ve spisku onom následující:

Ve sto městech v různých částech této země připadá na 100,000 duší průměrně 20.3 sebevražd. Věk ve státech východních příbývá pouze 16.5 sebevražd na každých 100,000 obyvatelů; ve státech jižních poměr ten jest o něco vyšší, však čím dále na západ vzrůstá, až posleze nejvyšší výše své dostupuje na pobřeží pacifickém. Dr. Hoffman poukazuje rovněž na zvláštní fakt, že poměrně nejvíce obchodních úpadků udává se na pobřeží pacifickém a

dochází tak k závěrku, že rozdíly mezi poměry západními a východními vznikají hlavně tím, že poměry ve státech východních jsou ustálenější, že obyvatelstva tamní mnohem menší procento domovy své opouští, aby jinde štěstí své v obchodu hledalo nebo ztraceného zdraví nabylo.

Dle výkazů Drem. Hoffmanem uvedených, nastávajících kandidátů sebevraždě odštěňovatí by se měli do města Holyoke v Massachusetts kde procento sebevražd jest nejnižší, totiž 3.1 na 100,000. Za to ale nejvyšší jest v San Diego, Cal., kde dostupuje čísla 63.3 ze 100,000 obyvatelstva.

KAREL BURIAN.

Svími skandálními afférami K. Burian vyniká právě tak, jako svým zpěvem. Charakteru se mu nedostává tolik, o kolik má více nadání.

V těch několika slovech zahrnutá jest kariéra jednoho z nejslavnějších světových pěvců. — Zmíníme se zde krátce o životě Burianově, abychom věděli, co český národ v něm ztrácí.

Ženy jsou Burianovou slabou stránkou. To ostatně u umělců není nic zvláštního, pozoruhodného. Ale Burian začal trochu časně — přechvnu s první v době, když mu na bradě začalo vyrážet první chmýří — v devatenácti letech. — Kolik měl Burian žen jest dnes předmětem dohadů. Ale jisto jest, že daleko do mohamedána nemá.

Valná většina lidí dívá se na umělce jinak, než na obvyčejné smrtelníky. Přilisi jim odpouští, přilisi jim promiňjí. Hýčká je a třeba byli sebe bezcharakternější, zbožňuje je. Vidí v nich pouze umělce a ale nie více — nad ostatním zavírá oči. Vlády nejednají jinak. Před časem Burian přijel do Ameriky s mladou krásnou ženou bývalou paní A. Dingselovou. Když se ho úředníci imigrační ptali, v jakém poměru Burian k Dingselové jest, pravil:

"Jest mojí krásnou sekretářkou a cestuje se mnou. Neumí sice zpívat, ale co se jí v tom nedostává, nahrazuje svojí krásou. Nejsme spolu oddáni ale v lásce jsme souduhy. Miluji svou sekretářku vášnivě a naruživě, ale oddání spolu nemůžeme být. Jsem ženat a mám syna starého deset let. Ale já a paní Dingselová cestovat budeme spolu věčně."

Kdyby slova ta byl pronesl k přistěhovaleckým úředníkům někdo jiný a ne Burian, byl by se mohl těšit na bezplatný návrat do staré vlasti. Ale Burianovi to prošlo a on byl připuštěn.

Dingselová byla ženou dražďanského obchodníka. — Slyšela Buriana zpívat v Tristanu a I-soldě "libestod" a k smrti se do něho zamilovala. Burian, setkav se s ní, dovedl oceniti její krásu a následek toho byl útěk. Zklamavý manžel hrozil sice Burianovi zabítím a zabránil mu zpívat v Praze a jiných městech, čímž jej připravil o značnou sumu peněz, ale na konec spojil se s rozvedem, který od ženy dostal. Afféra skončila před nedávnem odsouzením Burianovým na měsíc do kráminálu. S tím Burianovi bylo Sasko a královská opera dražďanská zavřena.

Dingselová byla, pokud známo, třetí Burianovou ženou. Druhou s kterou je církevně oddán, jest pfi. Jelinková, jež dostává od svého slavného manžela \$8,000 ročně, k veliké ovšem jeho mrzutosti. — Burian nechal se s ní rozvésti, ale podle rakouského práva sán se znovu oženit nemůže. Odtud jeho "divoké manželství."

Dluhy Burian moc rád neplatí. Před časem nechal to dojiti tak daleko, že byl pro ně zatčen v Mariánských lázních, kde měl zpívat v úloze Stegrieda před anglickým králem Edwardem. Celá jeho garderoba a majetek byl mu skonfi-skovan.

Všechno to, jak výše uvedeno, jsou pouze nepatrné úryvky z života Burianova, plného avantur. Ale podávají mu vysvětlení nikoli žádného závidlivého. I umělec má býti posuzován jako kterýkoliv člověk, i na něj platit mají ty mravní zákony, die nichž se posuzují lidé prosti a negeniální. I umělec má dané slovo dodržet a uzavřel-li s někým kontrakt, tomu to má dostát. K těmto občanským enostem však Burian zdá se míti zvláštní odpor,